

Bærekraftsrapport 2023

Introduksjon

Vi i Viken Skog og SB Skog startet i 2022 arbeidet med å sette oss inn i FNs mål for bærekraft i tilknytning til vår virksomhet som tømmerkjøpere og tilretteleggere av skogbruksaktiviteter. Dette er vår andre bærekraftsrapport.

I prosessen med å kartlegge de to selskapene har vi fått en bedre oversikt over vårt bidrag til et samfunn der miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft er sentralt for vårt arbeid. Vi høster av skogressursene samtidig som vi tar hensyn til naturen og menneskene. Sistnevnte inkluderer skogeiere, ansatte, samarbeidspartnere, underleverandører, turgåere og andre som blir berørt av våre aktiviteter.

Vi har jobbet videre med å beregne selskapenes klimafotavtrykk og våre positive bidrag til økt karbonbinding i skog. Vi har også fått mer innsikt i hva vi allerede gjør av bærekraftsarbeid og hva vi kan bidra med for å nå målene FN har satt for en bedre verden.

Viken Skog og SB Skog støtter opp om alle av FNs 17 bærekraftsmål. Vi har imidlertid tatt utgangspunkt i de tre målene vi kan bidra mest til: *ansvarlig forbruk og produksjon* (12. mål), *stoppe klimaendringene* (13. mål) og *livet på land* (15. mål). Alle de andre målene er relevante, direkte eller indirekte, men vi har også i denne rapporten valgt å avgrense til det som er mest aktuelt for oss og våre samarbeidspartnere i vår arbeidshverdag.

Hele organisasjonen i selskapene, samt våre samarbeidspartnere, skal ha et bevisst forhold til hva som trengs for å nå bærekraftsmålene og hvorfor vi rapporterer om dette. Vi har et større eierskap til rapporten ved å gjøre grunnarbeidet selv. Vi har imidlertid søkt hjelp når det har vært nødvendig.

Rapporten gir ingen fullstendig oversikt over klimaregnskapet til Viken Skog og SB Skog. Vi antar at det fra myndighetene vil komme tydelige retningslinjer for hvilke tall vi bør fremskaffe og hvilke utregningsmetoder vi skal benytte slik at det blir mulig å sammenligne innad på bransjenivå og på tvers av ulike bransjer. Sektorspesifikke krav til rapportering er ventet i forbindelse med innføringen av bærekraftsdirektivet.

Vi innser at bærekraftsrapportering og klimaregnskap er viktig, men også komplisert. Det vil kreve ressurser vi ikke har per i dag å levere en mer dyptgående rapport. Vi som står bak denne rapporten, har jobbet med dette ved siden av våre daglige arbeidsoppgaver. Arbeidet med bærekraftsrapporteringen har vært lærerikt, men vi er fortsatt i startfasen.

**SILJE HELENE WAAGAARD (PROSJEKTLEDER), DIANA ECKERT,
KENNETH LANGSETHAGEN, BJØRN H. PETERSEN OG VIBEKE TESLO-ANDERSEN**

Våre fokusområder for å nå FNs bærekraftsmål

Mål 15: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

15.2 Innen 2020 fremme innføringen av en bærekraftig forvaltning av all slags skog, stanse avskoging, gjenopprette forringede skoger og i betydelig grad øke gjenreising og nypanting av skog på globalt nivå. Vi skal fremme innføringen av en bærekraftig skogforvaltning.

15.5 Iverksette umiddelbare og omfattende tiltak for å redusere ødeleggelsen av habitater, stanse tap av biologisk mangfold og innen 2020 verne truede arter og forhindre at de dør ut.

Fokusområde: Vi skal sikre bærekraftig skogforvaltning ved ansvarlig drift og beskyttelse av biologisk viktige områder.

Målsetting: Nullvisjon for skader på biologisk viktige områder og målbart færre brudd på PEFC.

Tiltak: Utvikle og forbedre planleggingen av hogstoppdrag og skogbrukstiltak.

Mål 12: Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre.

12.2 Innen 2030 oppnå bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser.

12.4 Innen 2020 oppnå en mer miljøvennlig forvaltning av kjemikalier og alle former for avfall gjennom hele livssyklusen, i samsvar med internasjonalt vedtatte rammeverk, og betydelig redusere utslipp av kjemikalier og avfall til luft, vann og jord for mest mulig å begrense skadevirkningene for folkehelsen og for miljøet.

12.5 Innen 2030 redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk.

Fokusområde: Vi skal drive ansvarlig produksjon og bidra til effektiv utnyttelse av fornybart trevirke.

Målsetting: Bærekraftig skogforvaltning.

Tiltak: Varierte hogstformer med økt andel lukket hogst, opprettholde bærekraftig avvirkningsnivå, aktiv skogskjøtsel og tiltak for bedre tilvekst, samt redusere forurensende utslipp fra produksjonen.

Mål 13: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

13.3 Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.

Fokusområde: Vi er en viktig del av klimaløsningen og det grønne skiftet.

Målsetting: Redusere utslipp knyttet til vår produksjon og transport.

Tiltak: Klimaregnskap over produksjon og transport, tiltak mot utslipp.

Påvirkning og bidrag

FNs klimamål for bærekraft

- + Trevirke er en fornybar ressurs
- + Produkter basert på trevirke erstatter produkter laget fra fossile kilder
- Utslipp av klimagassen CO₂ i forbindelse med avvirkning og transport av trevirke

- + Sertifiserte skogeiere trygger ansvarlig og regulert skogsdrift med hensyn til naturmangfoldet og biologisk viktige områder
- Risiko for skade på biologisk viktige områder hvis spesifikke rutiner i produksjonen svikter

- + Balanse mellom avvirkning og miljøhensyn gir et bærekraftig skogbruk for kommende generasjoner
- + Kompetent skogskjøtsel gir god tilvekst for lagring av CO₂ og god kvalitet på tømmeret
- + Nye bruksområder for trematerialer bidrar til sirkulærøkonomien og bærekraftig utvikling
- Risiko for negativ miljøpåvirkning ved utslipp fra produksjonen

Sikre bærekraftig skogforvaltning

Vi skal ta vare på naturmiljøet ved ansvarlig drift og beskyttelse av biologisk viktige områder. Vi skal fremme innføringen av en bærekraftig skogforvaltning (knyttet til delmål 15.2). Vi skal iverksette tiltak for å redusere ødeleggelsen av habitater og stanse tap av biologisk mangfold (knyttet til delmål 15.5).

Aktiviteten til Viken Skog og SB Skog reguleres blant annet av *skogbruksloven*, *naturmangfoldloven* og *skogsertifiseringen*. I Norge drives skogbruket i henhold til egne skogstandarder, først og fremst Norsk PEFC Skogstandard og FSC Skogstandard. PEFC-standardens 30 kravpunkt er tilpasset norske forhold. Den blir revidert hvert femte år for å være oppdatert i tråd med nyere forskning, gi gehør til ulike interessegrupper og sikre at skogbruket drives på en mest mulig bærekraftig måte. Samtidig skal standarden bidra til å sikre en lønnsom virksomhet som gir tilgang til fornybare materialer. Flere av kravpunktene berører livet på land. Kravene sikter mot å bevare miljøkvalitetene i gammel naturskog og mangfold av økosystemer i skog, slik at grunnlaget for levedyktige populasjoner av arter i Norge er sikret. Viken Skog og SB Skog, samt medlemmene og kundene våre, forplikter seg til å følge kravene som er satt. Vi mener derfor at målbare tiltak for å sikre en mer bærekraftig forvaltning av livet på land vil være å minske antall avvik i henhold til standarden.

Skogbruket skal ta hensyn til og fremme gode livsmiljøer som sikrer biologisk mangfold. Den overordnede målsettingen er derfor alltid en nullvisjon for skader på slike livsmiljøer og biologisk viktige områder. For å kvantifisere at vi kommer nærmere denne visjonen skal vi måle overenstemmelse med Norsk PEFC Skogstandard. Avvikssystemet fremhever hvilke områder vi må bli bedre på. I denne rapporten skal vi derfor presentere antall og fordeling av uønskede hendelser som ikke er i tråd med PEFC-standard. Dette inkluderer uønskede hendelser av ulik alvorlighetsgrad, siden selv mindre alvorlige avvik er viktige indikasjoner på hvor vi bør sette inn forebyggende tiltak. Vi skal også beskrive hvordan vi jobber for å redusere antall avvik fra denne skogstandard, og vi vil over tid se utviklingen for Viken Skog og SB Skog.

INTERNE OG EKSTERNE REVISJONER OG BOKFØRING AV HENDELSER

For å avdekke rutinesvikt og forbedringspotensialer gjennomfører Viken Skog og SB Skog hvert år interne revisjoner og internkontroller der vi gjennomgår organisasjonens løpende drift i tråd med Norsk PEFC Skogstandard. Det utføres også internrevisjon på kontorene for å få direkte tilbakemeldinger om hvilke utfordringer de ansatte møter til daglig og hva som kan gjøres for å forbedre miljø- og kvalitetsarbeidet. Oversikt over resultat for interne revisjoner for Viken Skog og SB Skog finnes samlet i tabellene på neste side. Avvikene er ikke sortert etter kravpunkt, men etter kategori for miljøpåvirkning. Internrevisjonen undersøker også rutiner og standardkrav som er relatert til sporbarhet og kvalitet i verdikjeden. Avvikene som ikke er relatert til miljø, er derfor samlet i «annet». Detaljert oversikt finnes som vedlegg i Viken Skogs og SB Skogs miljørapporter for 2023. Vi ser blant annet at det er flere avvik knyttet til livsløpstrær og kartfesting av disse, samt det innstrammede kravet til å spare liggende og stående død ved. Internrevisjon ble gjennomført etter ny standard, men kan delvis ha blitt utført etter gammel PEFC-standard (før 1. mars 2023). Det ble gjennomført internrevisjon på totalt 119 oppdrag.

Avvik fra Norsk PEFC Skogstandard registrert i internrevisjoner for Viken Skog og SB Skog, fordelt på områder som er relevant for bærekraftsrapporten.

UØNSKEDE HENDELSER SOM IKKE ER I TRÅD MED NORSK PEFC SKOGSTANDARD (PER ÅR FOR VIKEN SKOG OG SB SKOG, REGISTRERT VED INTERN REVISJON)

AVVIKSKATEGORI	2023
Dokumentasjon og miljørapport	20
Sporskader og avrenning	4
Kulturminne	1
Nøkkelbiotop og naturtyper	3
Kantsone	5
Reir	-
Tiurleik	-
Rødlistet art	2
Annet*	29
Total	64

* Annet inkluderer avvik relatert til andre kravpunkt som ikke er direkte miljørelaterte. Under internrevisjonene blir mange mindre avvik registrert, men som blir lukket for hvert enkelt oppdrag. Disse er det ikke sortert på her, der kun de som er relevante for miljø er tatt med. For en fullstendig oversikt, se miljørapport PEFC for 2023.

Vi har videre også samlet og sortert uønskede hendelser som ble meldt inn til oss, eller oppdaget av egne ansatte utenom revisjoner. Det er ofte her vi finner de mest alvorlige avvikene og konkrete skader på miljø, da dette ikke er basert på et tilfeldig utvalg av oppdragene. Totalt er det registrert 35 avvik i 2023, noe som er en god forbedring fra året før. Vi gjør oppmerksom på at det kan forekomme uenigheter om hvorvidt hendelser kan regnes som avvik, særlig når disse er kommet inn fra eksterne interessenter. For en full oversikt og kort beskrivelse av både avvik og eksterne henvendelser, se miljørapport for Viken Skog og SB Skog.

Standarden definerer avvik og deres alvor på følgende måte (PEFC Norge, 2015):

Mindre avvik: Avvik som ikke fører til betydelig risiko for påvirkning på skogproduksjon, miljø- og friluftskvaliteter.

Vesentlige avvik: Gjentakelse av flere mindre avvik eller avvik som ikke rettes opp i samsvar med sertifikatholders krav. Dette er avvik som fører til betydelig risiko for påvirkning.

Alvorlige avvik: Gjentakelse av vesentlige avvik eller mangelfull oppretting. Dette er feil som har ført til påvirkning eller lovbrudd, slik som hogst i funksjonsområde for prioritert art eller utvalgt naturtype, reservater, nøkkelbiotoper, nasjonalparker eller i kulturminner.

I denne rapporten er alle avvik registrert. Tabellen skiller ikke mellom de ulike alvorlighetsgradene i PEFC-standardene. Alvorlige avvik blir behandlet omgående. Til sammen ble det registrert 10 alvorlige avvik.

**UØNSKEDE HENDELSER SOM IKKE ER I TRÅD MED NORSK PEFC SKOGSTANDARD
(PER ÅR FOR VIKEN SKOG OG SB SKOG, REGISTRERT UTENOM EKSTERN OG
INTERN REVISJON)**

AVVIKSKATEGORI	2023	2022	2021
Dokumentasjon og miljørapport	5	5	7
Sporskader og avrenning*	0	6	9
Kulturminne	1	0	2
Nøkkelbiotop og naturtyper	13	3	6
Kantsone	4	5	3
Reir	2	5	2
Tiurleik	-	10	7
Rødlistet art	5	1	2
Annet**	5	13	8
Total	35	48	44

* Hvor sporskader ikke har blitt reparert innen rimelig tid eller har oppstått grunnet uaktsomhet.

** Annet inkluderer avvik relatert til andre kravpunkt som ikke er direkte miljørelaterte, for eksempel hensyn til friluftsliv, eiendomsgrenser og brudd på markaloven.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG MEDVIRKNING I SKOGBRUKET

Vi er avhengige av kompetente ansatte og skogeiere for å fremme innføringen av en bærekraftig skogforvaltning med mer effektive tiltak for å redusere tap av biologisk mangfold. Derfor jobber vi aktivt med informasjonsarbeid, både internt og mot skogeiere. Vi har et omfattende opplæringsprogram om miljøhensyn for alle nyansatte – uansett stilling. For å engasjere og informere andelseierne våre arrangerer Viken Skog hvert år skogkvelder flere steder i områdene der vi har lokale skogeierlag. På disse arrangementene får skogeierne nyttig informasjon, blant annet om nyheter i bransjen og eventuelle nye krav i skogstandarden. Å skape nettverk bidrar også til flere aktive skogeiere som ønsker å forvalte skogen sin godt.

I Norsk PEFC Skogstandard er det krav til god tilgang på informasjon før hogst:

- » Viktige biologiske områder skal være kartfestet.
- » Relevante miljødatabaser skal sjekkes.
- » Kulturminner og viktige arter av hekkende fugler skal være kartfestet.
- » Viktige områder for friluftsliv skal være kartlagt.
- » Minste hogstaldet skal være stadfestet.
- » Muligheten for varierte hogstformer skal være undersøkt.
- » Kantsoner må hensyntas.
- » Optimalt område for terrengtransport skal kartlegges.

Det blir utarbeidet skogbruksplaner og landskapsplaner som er tilpasset hver enkelt eiendom. Dette blir gjort med moderne teknologi i form av laserskanning, droner og oppdaterte kartverktøy. Teknologien og verktøyene bidrar til at man kan gjøre gode, faglige vurderinger med en vitenskapelig tilnærming. Befaringer i felt blir gjort der det er behov. Kartverktøy blir brukt i forkant av hogst for å sikre miljøverdier. I tillegg er det krav om miljørapport etter hogst, for å gi en vurdering av hvordan oppdraget ble utført. Tilleggsinformasjon skal lagres på oppdraget, og det blir hentet inn råd fra eksterne konsulenter dersom hogst skjer i nærheten av kulturminner eller biologisk viktige områder.

HENSYN TIL ØKOSYSTEMENE

Viken Skog og SB Skog har en felles kvalitets- og miljøavdeling som i 2023 har fått ytterligere forsterkning. Avdelingen består i dag av tre biologer. Vi har strenge krav fra myndigheter, sertifisering og allmennheten når det gjelder bevaring av det biologiske mangfoldet og naturverdiene. Samtidig er det også et ønske at skogen skal binde opp mest mulig CO₂ og være en del av en fornybar økonomi. Det har vært en bevisst strategi fra selskapene å styrke kompetansen rundt biologi for å overholde dagens strenge miljøkrav. Den utviklingen skal fortsette.

Det jobbes hele tiden for å få tilgang til relevant informasjon om miljøverdier i skogen. Vi utvikler derfor kartverktøyene kontinuerlig slik at all relevant informasjon skal være synlig og lett tilgjengelig for hogstplanleggerne, som er avhengige av informasjonen de har til rådighet. Menneskelig feil er en stor risiko da det er mange vurderinger som skal gjøres, slik at arbeidsverktøyene og rutinene må være best mulig tilpasset arbeidssituasjonen. I 2023 har tilgjengelig kartinformasjon blitt oppdatert for å inneholde miljøinformasjon etter kravene i den reviderte PEFC-standarden. I tillegg vil skogeiere som får ny takst fra 2023 og fremover også kunne se hvilke bestander som er egent for lukket hogst. De siste årene har andelen lukkede hogster ligget på omtrent 2 prosent, men denne andelen skal økes i fremtiden og er noe vi vil jobbe for som en del av våre miljømål og vi vil følge opp denne utviklingen.

Viken Skog og SB Skog kan kun kjøpe tømmer som kommer fra eiendommer som er miljøregistrerte i henhold til Norsk PEFC Skogstandard. Slik skaper vi grunnlag for å ta vare på økosystemene i skogen. Miljøregistreringen skal gjøres i forbindelse med en befaring på eiendommen. Den gjennomføres av kompetent personell på Miljøregistrering i Skog (MiS), som er metodikken som brukes i skogbruket for å avdekke mulige miljøverdier. Hvis kriteriene blir nådd, opprettes det nøkkelbiotoper på eiendommen, som enten skal stå urørt eller ha en forvaltning i tråd med livsmiljøet. Vi har også ansatte som jobber med frivillig vern av skogarealer. Skogeiere kan søke om å få opprette naturreservater på eiendommen. Dette blir kompensert med en engangsutbetaling fra myndighetene. Etter kravene i den nye PEFC-standarden blir også naturtyper etter Miljødirektoratets instruks med sentral økosystemfunksjon vurdert før hogst. Kravene til hva som utløser behov for en ytterlig feltbefaring med biolog har også økt. Derfor vil det oftere enn det har vært tidligere komme flere vurderinger mellom hver miljøregistrering av eiendommen, noe som i utgangspunktet skal gjøres hvert 15. år. Vi mener det er viktig at også ny informasjon blir inkludert i planleggingen siden skogen er et dynamisk, levende system i stadig endring.

HENSYN TIL DYRELIV

Vi tar hensyn til dyrelivet som er direkte påvirket av skogbruksaktivitet, der fugler er blant de mest sårbare. I PEFC-standarden er det egne krav til hensyn i hekketiden og hekkeområdene til enkelte fuglearter. Det skal dessuten tas spesielle hensyn til spillplasser for storfugl, det som kalles tiurleiker. Vi skal unngå skogsdrift i skogområder med spesiell betydning for fuglelivet i hekketiden mai, juni og juli. Dette gjelder gjengrodde områder, kantsoner mot kulturlandskap og våtmark, myrskog og sumpskog, samt lauvtredominert skog. Disse områdene er foretrukket for reirbygging, og de blir derfor ytterst sjeldent berørt av skogsdrift i hekketiden. Hekke- og spillplasser blir avmerket i våre kartsystemer når de blir gjort kjent for oss av fagfolk eller fugleinteresserte. Vi innhenter også offentlig tilgjengelige data for disse lokalitetene. Storfugl og rovfugl krever mer oppfølging og større hensynssoner. Både i 2021 og i 2022 noterte vi flere avvik på tiurleiker. På bakgrunn av avvikene i 2021 ble det iverksatt en handlingsplan for forbedring av rutiner rundt tiurleiker. Det er oppløftende å se at det er ingen registrerte avvik på tiurleiker i 2023.

Miljømål med tiltak for 2024

Mål om å fase ut bruk av kjemisk behandlede planter

- 75 % mekanisk behandlede planter i 2024.

Mål om å øke CO₂-opptak ved økt og bedre planting

- Øke med 300 000 planter for 2024.

Nullvisjon for skade på tiurleiker, samt bedre forvaltning av disse

- Innhente eksisterende data om tiurleiker, med feltundersøkelse hvor det er nødvendig, og digitalisere disse i kartverktøyet.

Mål om kun rett type hogst i fjellskog

- Forskjell på fjellskoghogst og hogst i vernskog blir kalibrert og gjennomgått i felt med hogstplanleggere. Det offentlige inviteres for å fortelle om oppfølging av vernskogbestemmelsene.

Nullvisjon for skade på naturtyper, rødlistede arter, nøkkelbiotoper og andre biologisk viktige områder

- Det skal gjennomføres minst fire kalibreringsamlinger med skogbruksledere for omforent forståelse av kravpunktene i PEFC-standarden.
- Naturtyper kartlagt etter miljødirektoratets instruks skal gjøres tilgjengelig i vårt Feltapp-verktøy.

Mål om å øke andelen lukket hogst

- Det skal opplyses om hvilke områder som kan være egnet for lukket hogst i ulike typer møter med skogeiere.
- Under takstprosjekter skal det kartlegges og gis informasjon om hvilke områder som er egnet for lukket hogst.
- Alle driftssjefer skal kurses i planlegging av lukket hogst.
- Fysisk samling for entreprenører med kompetanseheving i praktisk gjennomføring av lukket hogst.

Mål om å vedlikeholde vannbeskyttelse ved null skade på fungerende kantsoner

- Driftssjefer og entreprenører skal ha kurs i hogst i og ved kantsoner i løpet av 2024.

Mål om å fase ut bruken av fossil sagkjedeolje

- Kartlegge hvor mye mineral sagkjedeolje som fortsatt brukes.
- Lage en handlingsplan for å fase ut mineral sagkjedeolje, slik at det kun brukes biologisk sagkjedeolje i hogstmaskinene.

Ansvarlig og effektiv benyttelse av skogressursen

Vi skal bruke skogressursen ansvarlig gjennom bærekraftig produksjon og god skogskjøtsel (knyttet til delmål 12.2). Negative utslipp fra produksjonen skal reduseres, og vi skal bidra til gjenvinning av tremateriale (knyttet til delmål 12.4 og 12.5).

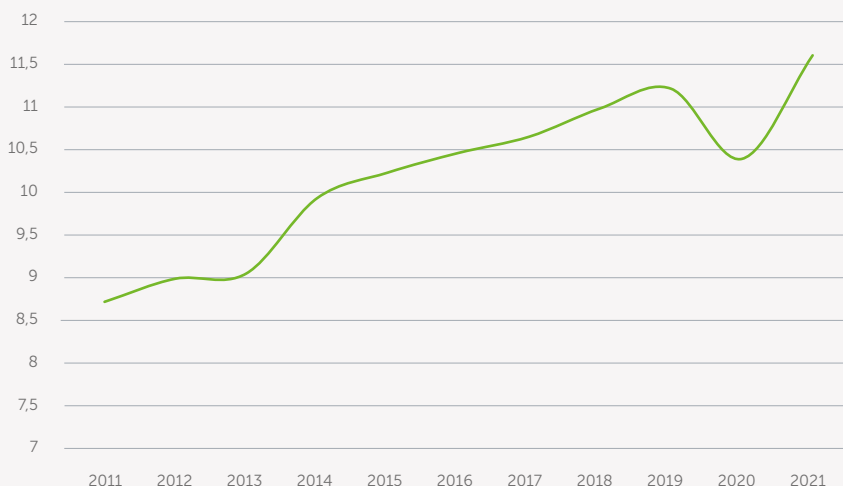
BÆREKRAFTIG RESSURSGRUNNLAG

Skogen i Norge har mange formål og mange interesser. Skog er leveområde for et stort antall arter, og er dermed viktig for det biologiske mangfoldet. Skogen er dessuten sentral som arena for rekreasjon og friluftsliv, som er bra for psykisk helse. Skogbruket bidrar dessuten til lokal og nasjonal verdiskaping, med produksjon av bærekraftige produkter.

I Norge har skogvolumet økt, men med noe lavere intensitet enn tidligere. Siden 2000 har den årlige økningen av stående skogvolum i Norge i gjennomsnitt vært 25 millioner kubikkmeter. Ved siste Landskogtaksering i 2017 var det 23,9 millioner kubikkmeter tilvekst, hvorav rundt 90 prosent er på det produktive skogarealet. Redusert volumvekst de siste årene, og spesielt da for gran, er trolig et samlet resultat av lavere tilvekst, mer hogst og en stadig økende andel gammel skog.¹

De siste årene har det vært en årlig avvirkning på 10–12 millioner kubikkmeter med tømmer for salg til industriformål. Hovedvolumet er gran, rundt en fjerdedel er furu og en veldig liten andel er lauvvirke.

ÅRLIG AVVIRKNING FOR SALG, VOLUM I MILLIONER M³

Diagrammets datagrunnlag er hentet fra Landbruksdirektoratets statistikk. Tallene omfatter ikke ved, energivirke eller pyntegrønt. Alt Innmålt industrivirke og vrak er inkludert.

Ifølge SKOG22², den nasjonale strategien for skog- og trenæringen som har til hensikt å realisere verdiskapingen i skogsektoren, er det grunnlag for å øke uttaket av tømmer til 15 millioner kubikkmeter per år. Dette nivået er også bekreftet i nye prognoser for Norge i regi av blant annet Norges Skogeierforbund³. Dersom større arealer gjøres tilgjengelig for uttak av virke, og dersom det i tillegg plantes på nye arealer og gjennomføres flere skogskjøtselstiltak, vil dette uttaket kunne økes ytterligere.

¹ NIBIO rapport nr. 142 (2021)

² Regjeringen, Skog 22 – nasjonal strategi for skog- og trenæringen (2015)

³ NSF NOR skogressurser 25072021

Det stående skogvolumet har økt markant siden den første landstaksten i 1925. Volumet i de norske skogene ble da beregnet til litt over 300 millioner kubikkmeter. Den store økningen skyldes både bedre skogbehandling og at uttaket av tømmer over tid har vært lavere enn tilveksten.

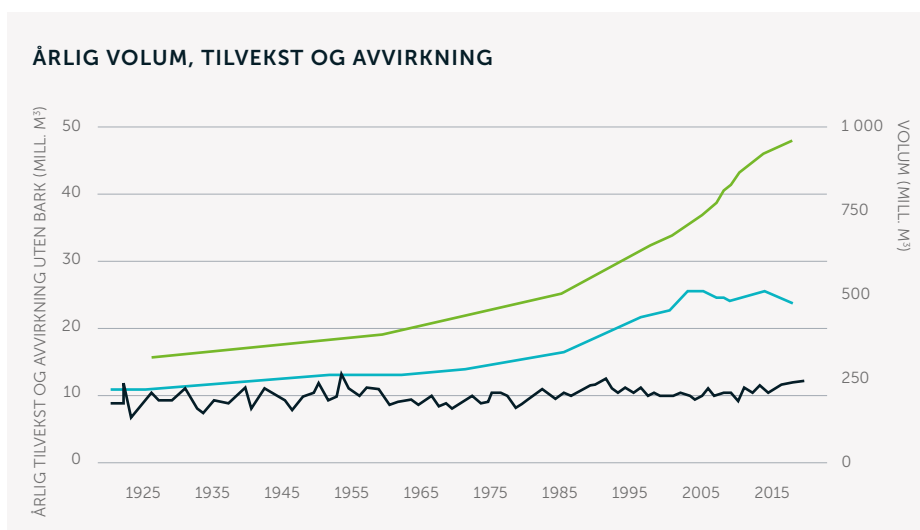

Diagram hentet fra NIBIO rapport nr. 142 (2021)

Det bærekraftige ressursgrunnlaget viser at det er potensial for økt avvirkning i områdene der Viken Skog og SB Skog leverer tjenester. Prognoser utarbeidet hos Viken Skog, med grunnlag fra blant annet Landsskogtakseringen, viser at avvirkning bør økes for lauv og furu, men også etter hvert for gran. Begrensninger i infrastruktur, det vil si skogsveier, er en utfordring for å få realisert potensialet for økt avvirkning. Viken Skog og SB Skog avvirker samlet rundt 3,5 millioner kubikkmeter med tømmer årlig.

SKOGSKJØTSEL OG PÅVIRKNING PÅ BÆREKRAFT

Store arealer i Norge er båndlagt som verneområder, nøkkelbiotoper, biologisk viktige områder, kulturminner eller til rekreasjon og friluftsliv. Et godt og profesjonelt skogbruk, med skogkultur som markberedning, planting og ungskogpleie, er viktig for å utnytte produksjonsevnen på de skogsarealene som er tilgjengelige for skogbruket.

En annen effekt av skogkulturen er at den øker produksjonen av virke av høy kvalitet, for eksempel ved at sagtømmerandelen øker. Det gir produkter med lengre levetid, og dermed bedre karbonregnskap, enn massevirke som går til papirproduksjon eller bioenergi. Skog forvaltes i et langsiktig perspektiv. Det er ikke gitt at tømmerkvalitetene og treslagene vi verdsetter høyest i dag vil være de samme om 100 år. Det som imidlertid er sannsynlig, er at trær av god kvalitet vil gi større valgfrihet når det kommer til hvordan vi skal bruke trærne i fremtiden.

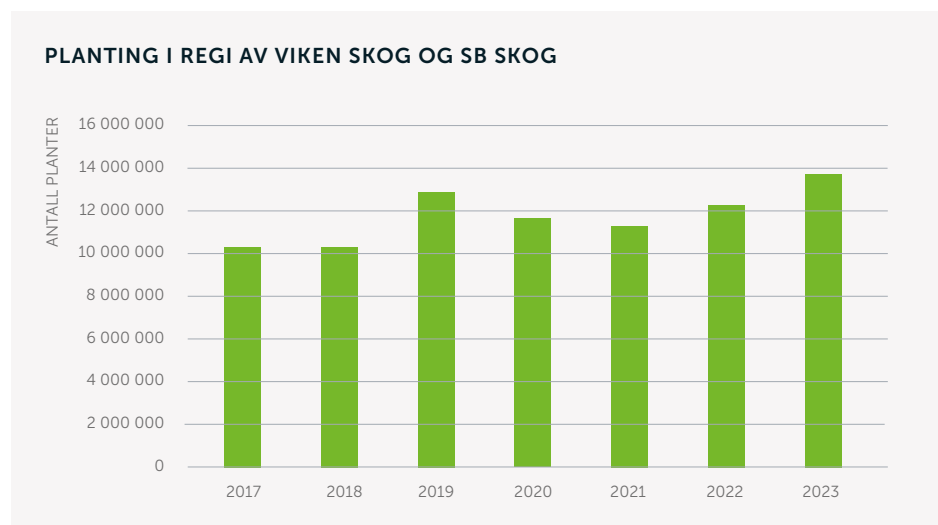
Klimaforskerne har slått fast med tydelighet og overbevisning at klimaet på jorden er i endring og at det blir varmere hav og atmosfære, noe som særlig skyldes menneskeskapte utslipp av klimagasser som CO₂. Med et klima i endring forventes det blant annet at det blir «mer vær». Forskerne forutser mer vind, mer nedbør og mer tørke, noe som sannsynligvis vil resultere i flere branner og flere skadeinsekter i skogene. Skogkultur kan bidra til å gjøre skogene bedre rustet til å møte klimautfordringene. Sunne og friske trær med grønn krone og god rotutvikling vil klare seg bedre mot de utfordringene som et endret klima vil gi.

PLANTING

Rett planteantall etter bonitet er viktig for å utnytte voksestedets produksjonsevne. Planting sikrer raskere etablering på hogstfeltet, og skogen begynner etter hvert å binde CO₂ på nytt. Vi vet at mange hogstfelt i Norge ikke har tilstrekkelig tett foryngelse. Bestand som ikke er tilstrekkelig foryngnet, vil ikke utnytte potensialet til skogsmarken. Dette fører igjen til lavere CO₂-binding og dårligere kvalitet på tømmeret som produseres på arealet. Et stort planteantall vil også gi større valgmuligheter i fremtidig ungskogpleie og gi høyere kvalitet på fremtidsskogen. Viken Skog og SB Skog tilbyr planting etter hogst til alle skogeiere vi hogger for. Til sammen sørger selskapene for at nærmere 14 millioner skogplanter blir satt ned per år. Dette har økt en del i løpet av de siste årene, og vi har mål om en ytterligere økning i årene fremover.

SB Skog og Viken Skog kurser alle planteoperatører gjennom nettstedet Skogskolen.no for å sikre god kvalitet på arbeidet og etterlevelse av PEFC-standarden.

SNUTEBILLEBEHANDLING FOR ØKT OVERLEVELSE

Alle planter må behandles mot gransnutebiller, noe som gjøres kjemisk eller mekanisk. Det vanligste i Norge har vært kjemisk behandling med ulike sprøytemidler. Det har vært fokus på skadevirkningen av disse kjemikaliene, spesielt ved avrenning mot vann. SB Skog og Viken Skog har i noen år satt ut planter som er behandlet mekanisk med voks. Fra 2022 kunne våre planteleverandører øke produksjonskapasiteten for mekanisk beskyttelse mot snutebillen. SB Skog og Viken Skog har valgt å kjøpe inn mest mulig mekanisk behandlede planter, noe vi markedsfører overfor skogeierne. Dette vil ganske raskt fase ut kjemisk behandling, og er en del av strategien om et kjemikaliefritt skogbruk. Vi er nå oppe i omtrent halvparten mekanisk behandlede planter, hvor det i 2022 var rundt en tredjedel. I 2021 var andelen mekanisk behandlede planter rundt 6 prosent da de var svært vanskelige å få tak i.

UNGSKOGPLEIE

Ungskogpleie er et av de viktigste tiltakene for å sikre en robust skog med høyest mulig karbonbinding. Viken Skog har derfor et mål om å øke omfanget av ungskogpleie i tråd med nasjonale og regionale mål. Å stelle ungskogen er viktig for å sikre god produksjon og valgmuligheter i fremtiden. Ungskogpleie omfatter både lauvrydding og avstandsregulering av hovedtreslaget.

Utgangstettheten vil ha betydning for hvilke muligheter man har i ungskogpleien for å regulere treantallet. Gjennom avstandsreguleringen legger en grunnlaget for fremtidig volumproduksjon, samtidig som man kan ha mulighet til å favorisere trær med god kvalitet, noe som senere gir produkter av høy kvalitet og livslengde.

Tradisjonell ungskogpleie der man stort sett ryddet vekk alt lauvtre og skapte monokulturer, kan bidra til redusert biologisk mangfold. Ungskogpleiepraksis har endret seg mye, og det er i dag økt oppmerksomhet på biologisk diversitet. Det settes blant annet igjen lauvtrær i fuktige områder, mens furu prioriteres i deler av bestandet med lavere bonitet. Man kan gjennom ungskogpleien også legge til rette for fremtidige lukkede hogster der dette er egnet.

SB Skog og Viken Skog kurser alle som skal utføre ungskogpleie gjennom Skogskolen.no. Kursene hever kompetansen, sikrer kvaliteten på arbeidet og etterlevelse av PEFC-standarden.

GJØDSLING AV SKOG

Riktig utført kan gjødsling gi økt tømmer volum, høyere andel av sagtømmer og god økonomi for skogeier, samtidig som det gir en positiv klimaeffekt.

Når trærne vokser, tar de opp CO₂ fra lufta. Fordi gjødsling gir økt tilvekst, vil tiltaket bidra til å øke CO₂-opptaket i skogen. Skoggjødsling vil ha en relativt rask effekt på opptaket, og gir økt stammevolum. I tillegg øker mengden av greiner, nåler, bark og røtter.

Dersom vi tar hensyn til den totale økningen i biomasse, tørrstoffandelen i treet og karboninnholdet i veden, vil en økning på 1 kubikkmeter med tømmer binde omtrent 1,8 tonn CO₂. Produksjonen av gjødsel og transporten av den ut i skogen fører til utslipp av CO₂. Men med dagens produksjonsmetoder og god logistikk utgjør dette bare 1–2 prosent av det som bindes i skogen. Det samme gjelder for lystgass (N₂O). Utslipp av denne klimagassen kan øke noe ved gjødsling, men vil bare utgjøre en liten del av det økte opptaket av CO₂ i trærne. Med en tilveksteffekt på 1,5 kubikkmeter med tømmer per dekar, vil nettoeffekten av gjødslingen ligge på omtrent 2,6 tonn CO₂ per dekar. ⁴

Gjødslingen skal utføres på en slik måte at det ikke fører til dårligere vannkvalitet. Det skal være gjødslingsfrie kantsoner mot vann og vassdrag, og man skal dessuten unngå å overgjødsle.

Norsk PEFC Skogstandard setter krav til hvordan gjødslingen skal utføres. For å få støtte til gjødsling av skog som klimatiltak, stilles det ytterligere miljøkrav.⁵

En detaljert gjennomgang av miljøeffekter finnes i rapporten til Haugland m. fl. (2014).⁶

⁴ NIBIO temaside, skog - gjødsling av skog

⁵ landbruksdirektoratet.no /nb/skogbruk/

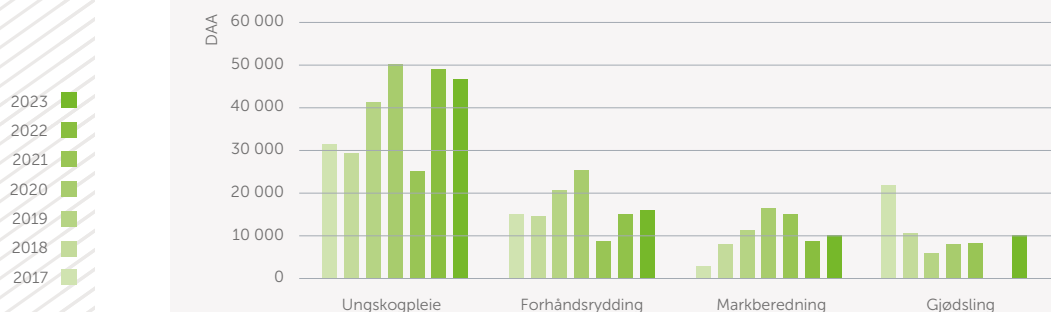
⁶ Miljødirektoratet rapport M174 (2014)

MARKBEREDNING

Markberedning gjøres ved å flette av humuslaget på hogstfeltet for å få frem mineraljord og skape bedre voksesteder for nye frø eller planter. Et nylig markberedt felt er ikke pent å se på, men det bidrar til økt overlevelse og bedre vekst for kulturplanter, samtidig som det sørger for naturlig foryngelse i større grad enn der det ikke blir markberedt. Markberedning vil legge til rette for rask og god planteetablering slik at skogplantene motstår konkurransen fra annen vegetasjon og angrep fra gransnutebiller. Markberedning er et kontroversielt tiltak i skogen. I den nye PEFC-standarden er det strengere regler for hvordan markberedning skal utføres og hvilken avflekingsgrad som er tillatt.

SKOGKULTUR I REGI AV VIKEN SKOG OG SB SKOG

GJENBRUK AV MATERIALER

Når skogen først er hogget, er det viktig å utnytte råstoffet på best mulig måte og så lenge som mulig. Viken Skog er blant partnerne i SirKTRE, som jobber for at trevirke kan gjenbrukes og inngå som råstoff i treindustrien. SirKTRE skal etablere en sirkulær verdikjede for tre ved å fremme ombruk og gjenvinning av returte.

13 STOPPE KLIMAENDRINGENE

Vi er en viktig del av klimaløsningen og det grønne skiftet

Vi skal tilpasse oss for å redusere konsekvensene av klimaendringer, og øke bevisstheten om dette i virksomheten (knyttet til delmål 13.3).

KARBONBINDING I SKOG

Skogen har stor betydning for karbonbindingen. Det totale skogarealet i Norge dekker om lag 120.000 kvadratkilometer, hvorav nesten 90.000 kvadratkilometer er produktiv skog. Skogen fungerer som et vesentlig karbonlager. Ifølge *Klimakur 2030*⁷ har skogen her til lands et årlig nettoopptak på i overkant av 20 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Til sammenligning slipper vi ut om lag 49 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i året.

Fordi bildet er sammensatt, med mange skogeiere og ulike typer tømmerkjøpere, velger Viken Skog og SB Skog å la skogeierne selv innberegne skogens karbonbinding på sin egen eiendom. Det er heller ingen standard metode for å beregne den positive karbonbindingen i skogen.

Det er likevel verdt å nevne at både skogeiere og tømmerkjøpere bidrar til at det blir plantet ny skog, noe som vil resultere i økt karbonbinding i årene som kommer. I tillegg er det viktig å ta med at produktene fra tømmerstokken, særlig massivtre og treverk, fortsetter å binde karbon i mange år, for eksempel som en del av et hus.

VIL TESTE HELELEKTRISK TØMMERBIL

Tømmer er en tung råvare som krever at det håndteres av store, tunge og robuste maskiner. Disse har et høyt forbruk av fossilt drivstoff sammenlignet med en personbil, som de fleste har et forhold til.

Produksjon og testing av elektriske utgaver av de tyngste maskinene og lastebilene er per i dag i startgroppen. Finske Ponsse og svenske Malwa har produsert prototyper på de første helelektriske skogsmaskinene, mens flere produsenter har kommet noe lengre i utviklingen av batteridrevne lastebiler, blant dem Scania, Volvo, Renault, Mercedes-Benz og MAN.

Som oppdragsgivere for tømmertransport har Viken Skog, Viken Logistikk og Trekk Tømmer i løpet av 2023 arbeidet for å anskaffe og tilrettelegge for det som kan bli Norges første helelektriske tømmerbil. For å kunne bestille en slik tømmerbil med en maksvekt på 60 tonn må produsenten kunne tilby et slikt kjøretøy, og samtidig må det legges til rette for lading.

Dersom alt går etter planen, vil Viken Skog, Viken Logistikk og Trekk Tømmer i løpet av 2024 kunne tilby tømmer levert til industri ved bruk av en elektrisk tømmerbil. Oppdragsgiverne jobber med å få etablert én eller flere ladestasjoner i nærheten av der tømmeret skal leveres. Tømmerterminalen på Lierstranda er blant de mest aktuelle stedene for en ladestasjon som kan hurtiglade en stor lastebil, men foreløpig er det minst to usikkerhetsmomenter knyttet til dette. Det ene er den høye prisen på en slik ladestasjon. Det andre er infrastrukturen: Det må være nok plass på området, det må være fysisk mulig å installere et ladeanlegg der og det må gis kapasitet i strømmettet til dette formålet.

⁷NIBIO Rapport, 6(9) 2020

NOE NYERE MASKINPARK FOR HVERT ÅR

Så godt som samtlige av hogstmaskinene, lassbærerne og tømmerbilene som har avtaler med Viken Skog og SB Skog, tilfredsstillende EU-kravene i Euro 6, som ble innført som krav til nye maskiner fra 2014–2015. Euro 6 stiller ingen krav til CO₂-utslipp for tynge kjøretøy, men har strenge krav til utslipp av partikler, karbonmonoksid (CO) og nitrogenoksider (NO_x). Dette skrev vi også i bærekraftsrapporten for 2022.

Lite har endret seg siden da, bortsett fra at maskinparken er et hakk nyere i dag, med enda færre skogsmaskiner og tømmerbiler som er fra før Euro 6 ble innført.

Når det gjelder forbruket av diesel – og dermed også utslipp av CO₂ – er det det samme som i fjorårets rapport. En tømmerbil bruker i gjennomsnitt cirka 6,5 liter diesel per mil, medberegnet tomkjøring, kranarbeid og returkjøring, ifølge beregninger fra Norges Skogeierforbund. Til sammen bruker hogstmaskinen og lassbæreren i overkant av 2 liter per kubikkmeter med tømmer, ifølge tall for Skogkurs. Dette er et gjennomsnitt for Norge.

DIESELFORBRUK

Skogkurs holder kurs i sporløs og økonomisk kjøring. De opplyser at dieselforbruket er avhengig av middeldimensjon på tømmeret, transportavstand og underlagets bæreevne. Tung kjøring i bløte perioder, kjøring i dyp snø og drifter gjennomført til feil årstid kan øke drivstofforbruket mye. Mye handler altså om god planlegging.

I løpet av 2023 har produksjonsavdelingen i Viken Skog gjennomført kurs i skadefri kjøring med de aller fleste av våre samarbeidende entreprenører, samt våre skogbruksledere som planlegger hogst og kjøreveier. Hovedfokus har vært å redusere skogskader, men en reduksjon av drivstofforbruket er en positiv bivirkning av å unngå sporskader, for eksempel at kjøretraseen legges på bæresterk grunn og at hogsten gjennomføres på riktig tid av året.

Alle maskinførere som gjennomfører hogst på oppdrag for Viken Skog ble bedt om å gjennomføre Skogkurs sitt kurs i sporløs kjøring innen 31. desember 2023. Dette er et krav til hogstentreprenørene vi samarbeider med for at de skulle kunne gjennomføre hogstoppdrag for Viken Skog. Det kan også legges til at alle maskinførere også skal ha gjennomført kurs i den nye PEFC-standarden, som ble innført 1. mars 2023.

HAR IKKE TALL PÅ ALT I DAG

I tillegg til dieselforbruket kommer olje eller fett til smøring av maskiner og utstyr, men dette har vi fortsatt ikke gode tall på. Til hogstmaskiner brukes det sagkjedeolje eller fett. En kvalitativ utspørring viser at mer enn halvparten av maskinene bruker biologisk sagkjedeolje, men også dette bør vi få bedre tall på.

Vi har ennå ikke fått på plass en fullstendig oversikt over alle maskiner som kjører i oppdrag for Viken Skog eller SB Skog. Det samme gjelder flytting av skogsmaskiner ved bruk av trekkvogn. Vi har ennå ikke noen rutiner for å kartlegge antall flyttinger og distanse for å kunne si noe sikkert om dette i vårt klimaregnskap.

Vi har heller ikke tall for «oppstrøms forbruk» eller «nedstrøms forbruk». Den positive effekten trelast og andre trevarer har som karbonlager er også noe vi gjerne skulle hatt tall på. En bygning i tre lagrer karbon i mange år etter at den ble oppført.

ØVRIG TRANSPORT

Når det gjelder øvrig tømmertransport, først og fremst med jernbane og skip, henviser vi til bærekraftsrapporten for 2022.

Det kan imidlertid nevnes at Viken Skog fortsatt jobber for at den midlertidige tømmerterminalen på Hauer seter skal bli permanent, med utvidet størrelse og kapasitet. Fra Hauer seter tømmerterminal i Ullensaker kommune går det i dag mye tømmer på bane istedenfor på tømmerbil, i all hovedsak fra Hauer seter til industri i Østfold.

Det kan også nevnes at Viken AT Market i 2023 har hatt flere tømmerleveranser med hybridskipet Nor Viking, eid av det norske rederiet Arriva. Utslippene til Nor Viking ligger under klimamålene fastsatt av FNs sjøfartsorganisasjon, IMO (International Maritime Organization). Det innebærer både utslippskutt og energieffektivisering.

Viken AT Market, som Viken Skog eier 50 prosent av, har dessuten en avtale med rederiet Viridis Bulk Carriers. Dette rederiet, som også er norsk, skal bygge nullutslippsskip som går på ammoniakk. Det pågår forhandlinger om å bygge slike skip, og de første blir trolig levert i 2025.⁸

KLIMAREGNSKAP VIKEN SKOG & SB SKOG

TONN CO ₂ -EKVIVALENTER (TCO ₂ E)	2023	2022
Scope 1		
Egen kjøring (2)(6)	139	129
Scope 2		
Energiforbruk kontorer (3)		
Lokasjonsbasert metode	17	15
Markedsbasert metode	452	404
Scope 3		
Dieselforbruk skogsmaskiner (6)(7)	17 985	18 396
Dieselforbruk tømmerbiler (4)(7)	16 828	17 121
Mineralsk sagkjedeolje (5)	94	96
Totalt utslipp scope 1-3 (scope 2 lokasjonsbasert)	35 063	35 757
Totalt utslipp scope 1-3 (scope 2 markedsbasert)	35 498	36 146

(2) Skogbruksleiderne i Viken Skog har firmabiler. I tillegg kommer kjøring i jobb-sammenheng med private biler. Firmabilene er dieseldrevne pickuper på grunn av behovet for fremkommelighet på skogsbilveier gjennom hele året. Private biler er en blanding av alle typer personbiler. El-biler er tatt ut av beregningen for CO₂-utslipp fra tjenestekjøring, noe som utgjør omtrent 5 prosent av all kjøring. Totalt ble det i 2023 kjørt 1 million kilometer med fossilbil for begge selskapene.

(3) Viken Skogs hovedkontor på Hvervenmoen på Hønefoss varmes opp ved hjelp av fjernvarmeanlegg fra biofyringsanlegg. Dette er den eneste bygningen Viken Skog eier, mens SB Skog ikke eier egne bygninger. For alle de øvrige kontorlokalene deler vi tak med andre leietakere, og energibruk er beregnet ut fra den delen av bygningene vi disponerer. Det er ulike typer oppvarmingskilder, men i all hovedsak biofyringsanlegg og elektrisitet. Vi har benyttet Enova sine verdier for energiforbruk til kontorbygg for våre leide kontorer. Utslippsfaktor for elektrisitet er tatt fra NVE sine beregninger for Norge (lokasjonsbasert metode) og strøm uten opprinnelsesgarantier (markedsbasert metode). Tallene er justert for foregående år da vi har oppdatert til utslippsfaktor for 2022, som ikke var gjort tilgjengelig før publisering av rapporten.

(4) Gjennomsnittlig distanse fra tømmervelte til tømmermottak var i 2023 på 66 kilometer, ifølge egen oversikt over kjøre-distanser for Viken Skog og SB Skog. Utslippsfaktor for tømmertransport er 36 g CO₂/m³/km. God planlegging og levering av tømmer til nærmest mulige mottak kan bidra til å redusere den gjennomsnittlige kjørelengden. All kjøring er med, også returkjøring og kjøring der kunden selv sørger for at tømmeret blir fraktet fra velteplass til mottak, slik det i hovedsak er for driftene SB Skog gjennomfører. Viken Logistikk, som Viken Skog eier 51 prosent av, lager logistikkplaner og sørger for frakt av det meste av tømmeret Viken Skog kjøper. Vi har beregnet returlast til 2 prosent. Tallet er usikkert, og vi vil jobbe for å innhente mer nøyaktige tall i fremtiden.

⁸ Informasjon på nettsiden til Viridis Bulk Carriers, 27.02.2024: viridisbulkcarriers.no/fleet-technology

(5) Tallene for sagkjedeolje er usikre, men det er gjort et estimat på 0,02 liter per kubikkmeter med tømmer. De er beregnet ut fra et gjennomsnitt av utvalgte entreprenører vi samarbeider med, der halvparten oppgir at de bruker biologisk olje.

(6) Hogstmaskin og lassbærer bruker til sammen omtrent 2,25 liter per kubikkmeter med tømmer. Estimater er basert på beregninger fra Skogkurs.

(7) Tallet for CO₂-utslippet er fratrukket 15 prosent biodrivstoff, som er innenfor kravet til innblanding av biodrivstoff i Norge, det vil si mellom 14,75 og 17 prosent.

Daglig leder til slutt

Viken Skog og SB Skog jobber for å utvikle en komplett, bærekraftig og fremtidsrettet verdikjede basert på skogens ressurser. Vi skal ikke bare omsette tømmer, men tenke helhet fra planting til foredling av råvare. Vi tilbyr konkurransekraft og kompetanse, og sammen med samarbeidspartnere og kunder bidrar vi til å skape en langsiktig, bærekraftig og lønnsom skognæring.

Vårt formål er å sikre langsiktig råderett og avkastning på skogeiendommen gjennom bærekraftig ressursutnyttelse.

Sentralt for en bærekraftig næring er å finne et balansepunkt mellom økologiske, sosiale og økonomiske hensyn. Bevaring av biologisk mangfold er et grunnleggende hensyn som setter rammer for virksomheten vår. Etterlevelse av Norsk PEFC Skogstandard skal sikre at vi opererer innenfor rammene. Vi kontrollerer status for miljøhensyn gjennom å bygge kompetanse, samt ved å rapportere og gjennomføre tiltak ved uønskede hendelser. Vi skal også forvalte skogressursene på en måte som gir avkastning for skogeierne, gjennom skogforvaltning som gir langsiktig lønnsomhet og effektiv utnyttelse av skogressursene.

Vi jobber målbevisst for å redusere vårt miljø- og klimaavtrykk fra utslipp, primært knyttet til avvirking og transport. Denne rapporten inneholder en oversikt over klimaavtrykket til Viken Skog og SB Skog, med fokus på områder der vi har størst påvirkning. Med dette utgangspunktet vil vi sette oss mål om å redusere våre utslipp til omgivelsene og å følge med på denne utviklingen i tiden fremover.

Verden trenger flere bærekraftige og klimapositive produkter og tjenester, og FNs bærekraftsmål er en felles arbeidsplan å ta utgangspunkt i. Viken Skog og SB Skog jobber stadig for å utvikle en fremtidsrettet bruk av skogens ressurser. Til dette trenger vi et helhetlig bilde av bedriftenes påvirkninger og hvor langt vi har kommet i å gjøre skogbruket og våre tjenester mer bærekraftige. Dermed er det alltid mer å skrive om.

Vårt hovedformål med denne rapporten har vært at den skal øke bevisstheten hos våre eiere, medarbeidere, samarbeidspartnere og i hele verdikjeden for øvrig. Vi vil fortsette utviklingen mot en standardisert rapportering. På sikt skal bærekraftsrapporten kunne bidra til å finne balansepunktet mellom de økologiske, sosiale og økonomiske verdiene. Det er innenfor disse rammene virksomheten kan gjennomføre et målrettet miljøarbeid og jobbe mot målbare endringer.

Tor Henrik Kristiansen
DAGLIG LEDER | VIKEN SKOG

Kenneth Langsethagen
DAGLIG LEDER | SB SKOG